

فصل پنجم: جوانان و عاشورا

<?xml encoding="UTF-8">

در نهضت عاشورا، شاهد هنرنمایی و حماسه آفرینی پیر و جوان و زن و مرد و کودک و نوجوان هستیم. یکی از گروه های مؤثر و فعال در این واقعه، جوانان و نوجوانان بودند. برخی از آنان به گفته منابع تاریخی و روایی، می جنگیدند و برخی خود را سپر دفاع از امام حسین علیه السلام کردند. البته اینان علاوه بر ایفای نقش رزمی در زمینه فرهنگی نیز فعال بودند و در قالب رجزها و اشعار به مقابله با تهاجم فرهنگی دشمن و معرفی شایسته امام حسین علیه السلام پرداختند.

در این فصل به معرفی چند جوان شهید در کربلا می پردازیم و برخی ویژگی های برجسته آنان و نیز منابع پیشنهادی را در این زمینه معرفی می کنیم.

حضرت علی اکبر

- فرزند بزرگ سید الشهدا علیه السلام بود.
 - مادرش، لیلا دختر ابی مژّه بود.
 - در کربلا حدود 25 سال داشت. سن او را 18 سال و 20 سال هم گفته اند.
 - نخستین شهید عاشورا از بنی هاشم بود.
 - چندین بار به میدان رفت و شجاعانه با انبوه سپاه دشمن رزمید.
 - قاتل او مرّة بن مُنقذ عبدی بود.
 - پیکر علی اکبر با شمشیرهای دشمن قطعه قطعه شد.
 - مدفن او پایین پای ابا عبدالله الحسین علیه السلام قرار دارد.
 - رجزخوانی حضرت علی اکبر در عاشورا:
- جنگ، آشکارکننده جواهر و حقایق مردان است و پس از آن، صداقت گفتار آنان ظاهر می گردد. به خداوندی که عرش را آفرید، سوگند می خورم که از نبرد با شما رو گردان نیستیم، مگر آنکه شمشیرهایتان را در نیام جای دهید.

جعفر بن علی بن ابی طالب

- کنیه اش ابو عبدالله است.
- فرزند امیر المؤمنین علی علیه السلام است.
- برادر حضرت عباس علیه السلام است.
- به قولی هنگام شهادت 29 سال داشت.
- عثمان بن علی بن ابی طالب علیه السلام
- یکی از شهیدان کربلا است.
- برادر حضرت عباس علیه السلام است.

- پدرش امیر المؤمنین علی علیه السلام است.
- مادرش ام البنین است.
- به تیر خولی بن یزید، مجروح شد.
- به دست یکی از سپاهیان ابن سعد شهید شد.
- هنگام شهادت 21 سال داشت.

جعفر بن عقیل

- 23 سال داشت.
- مادرش بنت عامر است.
- به دست عبدالله بن خثعمی یا بشر بن حوط همدانی به شهادت رسید.
- عبد الله بن مسلم بن عقیل
- مادرش، رقیه دختر علی ابن ابی طالب بود.
- 26 سال و به قولی، 14 سال داشت.

محمد بن ابی سعید

- پدرش، ابو سعید احول از فرزندان عقیل است.
- مادرش شهربانو و بعضی کنیز دانسته اند.
- در بعضی از منابع متقدم، سنش 25 سال آمده است.
- ویژگی های الگویی جوان عاشورایی
- ارتباط صمیمی و مستمر با امام زمان خویش یا جانشین وی
- صبر و استقامت
- برخورداری از آگاهی های سیاسی
- برخورداری از آگاهی های نظامی
- معرفت بالای دینی
- خلوص و ارادت قلبی نسبت به اهل بیت علیهم السلام
- حسّ وظیفه شناسی نسبت به اسلام و مسلمانان (غیرت دینی)
- شجاعت و شهامت در صحنه نبرد
- اخلاق حسنه در برخورد با دیگران
- پاک دامنی و عفت
- عشق به شهادت
- ذلت گریزی
- احیای فرهنگ نماز
- احیای فریضه امر به معروف و نهی از منکر
- ادب و احترام نسبت به ولی خدا و جانشین وی

معرفی منابع پیشنهادی عاشورا و جوانان

1. خورشید و جوانان: شرح زندگانی و کرامت حضرت علی اکبر حسینی، محمد، قم، سماء، چاپ اول، 1380، 206 صفحه.
2. شبه المصطفی صلی الله علیه و آله ، شرح زندگانی حضرت علی اکبر زجاجی مجرد، مجید، کاشان، مرسل، چاپ اول، 1379، 176 صفحه.
3. علی اکبر کمال سید، مترجم: نثار احمد، زین پوری، قم، انصاریان، جلد سوم، چاپ اول، 1377، 32 صفحه.
4. حضرت قاسم بن حسن علیه السلام ؛ شکوفه خونین کربلا گلی زواره، غلامرضا، تهران، ام ابیها، چاپ اول، 1378، 176 صفحه.
5. آشنایی با فرزندان و یاران چهارده معصوم علیهم السلام امیری پور، احمد، راز توکل، چاپ اول، تابستان 1380، 255 صفحه.
6. برمدار عشق، شرح حال یاران امام حسین علیه السلام نشر موعود، تهران، چاپ اول، بهار 1381.